

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Habip EKSİK

Iğdır Milletvekili

İklimi ve coğrafi koşullarıyla “Doğu’nun Çukurova’sı” olarak tanımlanan seçim bölgesi Iğdır ilinde büyük bir kesimin geçim kaynağı olan “sarı altın” olarak adlandırılan ve coğrafi işareti alınan büyük bir kesimin tek geçim kaynağı olan kayısının 2022 yılı hasadı başlamıştır. Fakat hasadı yapılan kayısının sahip olduğu kalite özelliğini koruyabilmeleri açısından muhafaza edilmesi son derece önemlidir. Muhafaza edilmesi gereken kayısının bozulmaması ve başarılı sonuçlara ulaşmasının en önemli koşulu hasadı yapılan kayısının yapısına uygun soğuk hava depolarının olması ve zamanlamanın da uygun olması çok önem taşımaktadır.

39 bin 805 hektar alanda üretimi yapılan kayısının, yıllık ortalama 43 bin ton civarında bir üretim beklenmekte olup Türkiye’nin ortalama kayısı üretiminin %6’sına tekabül etmektedir. Bu kadar yüksek oranda bir üretimi yapılan ve hızlı bir şekilde bozulan kayısının üreticileri tekelleştiği anlaşılan soğuk hava depolarından kaynaklı büyük mağduriyetler yaşamaktadırlar.

Iğdır ilinde üretilen kayısı bu yıl kilosu ortalama 15 ve 17 Türk Lirasıyla alıcı buluyor iken Soğuk Hava Depoları belirli kişiler tarafından kiralanarak tekelleştirildiği görülmekte dolayısıyla hızlı bozulabilen kayısının üreticileri büyük zarara uğramaktadırlar. Iğdır Valiliği ve Iğdır Tarım İl Müdürlüğü’nün yaşanan bu mağduriyet karşısında üreticilerin yanında olmadığı yaşanan bu haksızlık hususunda üzerine düşeni yapmadığı anlaşılmaktadır. Yaşanan bu ekonomik kriz ile beraber fiyatı 15 ve 17 arasında olan, metropollerde kilosu 50 Türk Lirası olan Iğdır kayısı, üreticilerden 5-6 Türk Lirasına alınmakta böylece kayısı üreticileri büyük zarara uğramaktadır.

Ayrıca kayısının toplanması ve paketlenmesi sürecinde çalıştırılan işçilerin iş güvencesiz, sigortasız, insani olmayan koşullarda çalıştırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Kayısı üretimine uygun iklim koşullarına sahip Iğdır'da üreticilerin desteklenmemesinin gerekçesi nedir?
- 2- Kayısının korunması noktasında hayati öneme sahip soğuk hava depolarının birkaç kişinin tekeline bırakıldığı doğru mudur?
- 3- Kilogram fiyatı ortalama 15 ve 17 Türk Lirası olan kayısının muhafaza edilebilmesi için gerekli olan uygun soğuk hava depolarının kapalı tutulması ve dolayısıyla üreticilerin elindeki kayısının çok ucuz fiyata alan ve üreticilerin büyük mağduriyet yaşamasına sebep olan kişi ve kişilere yönelik bir soruşturmanız var mıdır? Olacak mıdır?
- 4- Kayısının hasadı esnasında hiçbir sosyal güvencesi olmadan iş güvencesiz, sigortasız çalıştırılan emekçilere yönelik bir çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır?
- 5- Bakanlığınızın Iğdır İlinin ekonomisine ciddi katkısı olabilecek kayısının üretilmesinden işletilmesine ve pazarlanmasına kadar bölge insanının daha etkili bir şekilde üretim yapmalarına imkân sağlayacak politikalar ve eylem planı mevcut mudur?
- 6- Bakanlığınızın serbest piyasa koşullarına bırakılmış olan kayısı fiyatı konusunda üreticilerin mağdur edilmemesine yönelik bir müdahalesi olacak mıdır?
- 7- Bakanlığınızın üretimden satışa kadar kayısı üreticilerinin sorunlarının giderilmesi konusunda verim ve kalitenin artırılması dâhil bir çalışması olacak mıdır?
- 8- Çabuk bozulabilen ürünlerin korunmasına yönelik Modern Soğuk Hava Depolarının hayata geçirilmesi ve Iğdır kayısı üreticilerin bu hususta desteklenmesine yönelik Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Olacak mıdır?
- 9- Bakanlığınızın Iğdır kayısı üreticilerinin 2022 yılında yaşadığı zararların karşılanmasına yönelik bir çalışması olacak mıdır?